

Krassen van een Gooise kijker

Ruim veertig jaar wordt er nu langs de grote rivieren geteld en er is een schat aan gegevens voor de natuurbescherming verzameld. Veel Speciale Beschermingszones en Vogelrichtlijngebieden hebben hier hun aanwijzing aan te danken.

Rivierenpraat

Eind jaren zestig/begin jaren zeventig stonden de grote rivieren volop in de belangstelling bij de vogelwerkgroep. Tussen de broedseizoenen werden zij maandelijks allemaal op het voorkomen van watervogels geteld. Als een veldheer stond Jimmy dan 's zaterdagsochtends in de stationshal van Utrecht om telformulieren, kaarten en transecten die moesten worden geteld uit te delen. Soms had je geluk en kreeg je een interessant deel van de Waal, andere keren pech wanneer een weinig interessant deel van de Rijn in je maag werd gesplitst. Weer een andere keer was het een deel van de Maas, want die werd vanaf Roermond onderzocht. De pioniers reden in het begin rond met een grote tekening van een watervogel op de achterruit, waar de tekst Watervogeltelling op stond vermeld. Ruim veertig jaar wordt er nu geteld en er is een schat aan gegevens voor de natuurbescherming verzameld. Veel Speciale Beschermingszones en Vogelrichtlijngebieden hebben hier hun aanwijzing aan te danken.

Avonturen werden volop beleefd. De pensionados denken daar nog wel eens met heimwee aan terug. Het was een periode waarin je met de auto tenminste nog rustig op de dijk kon blijven staan en de vouwen niet uit je broek werden gereden door jachtige weggebruikers. Er werden tal van hachelijke momenten beleefd. Zo was tijdens zo'n telling in de Ravenswaarden bij Gorssel een agrariër zijn koeien aan het verwijderen. Peter, die op het smalle uiterwaardweggetje

rustig achter de kudde bleef hobbelen, meende dat de man een teken gaf dat hij er met zijn kleine Renault 4 langs kon. Verkeerd begrepen! De boer ontstak in woede en hief zijn knuppel om op de auto in te hakken. Een peut gas voorkwam dat het vehikel tot een gedeukt koekblik werd gereduceerd. Pech kwam in de uiterwaarden ook nogal eens om de hoek kijken. Vast komen te zitten in de klei was aan de orde van de dag en de inzittenden van de auto zagen er soms niet uit door de rondvliegende modder die achteruit spatte bij het duwen. Een heel grote pechdag was toen de auto weggleed van de kruin van de dijk en aan de voet belandde. Lex, Marco en Wim zaten daarna wel even met de handen in het toen al schaarser wordende haar. Wat nu te doen? Een gecharterde boer met tractor bracht uitkomst. Bluf was soms nodig om een eigenaar of gebruiker ervan te overtuigen waarom het betreden van hun percelen noodzakelijk was. Termen als wetenschappelijk onderzoek, Ministerie van Land-

bouw en dergelijk werden kwistig rondgestrooid. Niet iedereen raakte daarvan onder de indruk. De landeigenaar van de Grote Gelderse Waard onder Zevenaar had maling aan dit soort vertelsels. Hij kwam aanscheuren in zijn jeep en blokkeerde de weg. Wat de heren daar te zoeken hadden. Het gebruikelijke verhaal werd afgestoken. Niets mee te maken was zijn repliek. Keren en oprotten. Deze uiterwaard moest vanaf die tijd vanaf de randen worden onderzocht. Van een heel ander kaliber waren de nachtexcursies. De Gooise matras is heel wat keren verlaten om in de broedtijd langs de Waal naar nachtvogels te luisteren en in de vroege ochtend vogels te observeren. Kwartelkoningen, waterrallen, porseleinhoenders, blauwborsten en grauwe gorzen waren toen de grote trekkers voor de excursiegangers. Het lawaai van voortdurende scheepvaartverkeer, nachtbrakers en leegstromende disco's maken het tegenwoordig onmogelijk om nu nog dit soort excursies te realiseren. Op vroege pietjesjenners hadden enkele stropers niet gerekend toen zij bij de Heerewaarden bij St. Andries uit de uiterwaarden kwamen en fluks het hazenpad kozen. De toenmalige Veldpolitie kon wel wat met het genoteerde kenteken en deed enige uren later een inval bij de volledig verraste heren. Vuurwapens en de buit werden in beslag genomen en enige tijd later volgde een fikse veroordeling.

Penlijster